CYNGOR SIR YNYS MÔN	
ENW'R PWYLLGOR	**PWYLLGOR SCRIWTINI CORFFORAETHOL**
DYDDIAD Y CYFARFOD	**29 MAWRTH 2012**
TEITL	**STRATEGAETH ADNEWYDDIAD DEMOCRATAIDD**
AWDUR	**Huw Jones, Pennaeth Gwasanaeth – Polisi**
ARWEINYDD PORTFFOLIO	**MICK GIANNASI**

Bydd Aelodau yn cofio i Fwrdd y Comisiynwyr, yn ei gyfarfod ar 5 Medi 2011, benderfynu cymeradwyo Strategaeth Adnewyddiad Democrataidd, a hynny mewn ymateb i Orchymyn gan Weinidogion Cymru ym mis Mawrth 2011 a oedd yn nodi bod rhaid i'r Awdurdod ddatblygu a gweithredu strategaeth sy'n hyrwyddo adnewyddiad democrataidd. Mae copi o'r strategaeth wedi'i hatodi i'r adroddiad hwn - Atodiad 1.

Mae'r strategaeth yn cwmpasu nifer o ffrydiau gwaith allweddol sy'n rhan o siwrnai wella ehangach y Cyngor. Adroddir ar gynnydd yn erbyn y cynllun gweithredu i'r Bwrdd Gwella.

Ceir diweddariad sy'n adlewyrchu'r cynnydd hyd at ddiwedd Mawrth 2011 yn Atodiad 2.

Fe fydd Aelodau'n nodi bod y strategaeth wedi canolbwyntio'n gychwynnol ar baratoi ar gyfer yr etholiadau lleol yn 2012. Fodd bynnag, mae'r amgylchiadau bellach wedi newid yn dilyn cadarnhad bod yr etholiadau wedi'u hail-drefnu i fis Mai 2013 ac fe ddisgwylir cynigion terfynol y Comisiwn Ffiniau. Oherwydd hyn, bydd angen adolygu'r cynllun gweithredu strategol a rhaglenni gwaith cysylltiedig.

Argymhelliad

Gofynnir i'r Pwyllgor gynnig sylwadau ar gynnydd yn erbyn y rhaglen waith - Atodiad 2 - a nodi bod rhagor o waith wedi ei gynllunio i ddiweddaru'r rhaglen yn ystod chwarter 1af 2012/13.

Huw Jones
Pennaeth Gwasanaeth – Polisi
20/3/12

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
Adroddiad i	**Cyfarfod y Bwrdd Comisiynwyr**
Dyddiad	**5 Medi, 2011**
Pwnc	**Strategaeth Adnewyddiad Democrataidd**
Deilydd(ion) Portffolio	**Mr Mick Giannasi**
Swyddog(ion) Arweiniol	**Mr Huw Jones**
Swyddog Cyswllt	**Mr Alan Williams**
Natur a rheswm am adrodd: Mae'r Bwrdd Comisiynwyr wedi gofyn am strategaeth gyffredinol i'w hystyried.	

A - Cyflwyniad / Cefndir / Materion sydd angen sylw
"Gorchymyn i Gyngor Sir Ynys Môn gan Weinidogion Cymru dan Adran 29 Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009' i'r Cyngor ar 16 Mawrth 2011 yn nodi bod rhaid i'r Awdurdod datblygu a gweithredu strategaeth sy'n hyrwyddo adnewyddiad democrataidd. Cafodd adroddiad cychwynnol sylw gan y Bwrdd Comisiynwyr ar 16 Gorffennaf 2011. Mae'r strategaeth adnewyddiad democrataidd o fewn cyd-destun ehangach, sef gwella trefniadau llywodraethu a chefnogi elfennau o Fframwaith Cynllunio Strategol y Cyngor e.e. y Cynllun Busnes Corfforaethol a'r Strategaeth Ymgysylltiad Cymunedol. Er bod pwyslais cychwynnol ar gymryd camau yn y cyfnod sy'n arwain at yr etholiadau ym Mai 2012, mae adnewyddiad democrataidd yn daith wella llawer ehangach ar gyfer y Cyngor sy'n cynnwys sawl maes gwaith sydd yn derbyn sylw y tu draw i 2012. Mae cynllun gweithredu strategol yn cefnogi'r strategaeth ac fe gaiff cynnydd ei fonitro bob chwarter gan y Bwrdd Gwella arfaethedig sydd wrthi'n cael ei ddatblygu. Mae'r Strategaeth yn rhan o flaenoriaethau gwella'r Cyngor ar gyfer 2011/12 a dylid ei ystyried yng nghydestun cyffredinol taith wella'r Cyngor. Manteisiwyd ar bresenoldeb y Cyngor yn Sioe Môn fis diwethaf i sefydlu llwyfan i ennyn diddordeb a chodi ymwybyddiaeth o etholiadau lleol. Mae codi ymwybyddiaeth yn fater ehangach yn y gymuned a rhoddwyd sylw i etholiadau lleol gan y cyfryngau/wasg yn ddiweddar.

B - Ystyriaethau
Adroddir ar y gwaith o gyflawni'r cynllun gweithredu trwy drefniadau monitro chwarterol i'r Bwrdd Gwella.

C - Goblygiadau ac Effeithiau		
1	**Cyllid / Adran 151**	Dim Sylwadau
2	**Swyddog Cyfreithiol / Monitro**	Dim Sylwadau
3	**Adnoddau Dynol**	Dim Sylwadau
4	**Gwasanaethau Eiddo** (gweler nodiadau - dogfen ar wahân)	d/b
5	**Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu (TGCh)**	Datblygu gwefan newydd i wella'r sianelau gwybodaeth gan gynnwys cyfryngau cymdeithasol
6	**Cydraddoldeb** (gweler nodiadau - dogfen ar wahân)	Mae'r Strategaeth hon yn hyrwyddo egwyddorion sydd wrth wraidd Mesur Llywodraeth Leol 2009 a Deddf Cydraddoldebau 2010
7	**Gwrthdlodi a Chymdeithasol** (gweler nodiadau - dogfen ar wahân)	Mae'r Strategaeth yn canolbwyntio ar sicrhau ymgysylltiad a chyfranogiad ehangach grwpiau cymunedol yn y trefniadau democrataidd
8	**Cyfathrebu** (gweler nodiadau - dogfen ar wahân)	Mae cyfathrebu effeithiol gyda gwahanol gydranddeiliaid yn rhan annatod o'r Strategaeth hon a rhaid ei chysylltu gyda strategaethau cefnogol eraill
9	**Ymgynghori** (gweler nodiadau - dogfen ar wahân)	Cyswllt gyda'r Strategaeth Ymgysylltiad Cymunedol
10	**Economaidd**	d/b
11	**Amgylcheddol** (gweler nodiadau - dogfen ar wahân)	d/b
12	**Trosedd ac Anrhefn** (gweler nodiadau - dogfen ar wahân)	d/b
13	**Cytundeb Canlyniadau**	d/b

CH - Crynodeb
Cyflwynir y Strategaeth Adnewyddiad Democrataidd i'w hystyried a'i chymeradwyo gan y Bwrdd Comisiynwyr

D - Argymhelliad
Gofynnir i'r Bwrdd Comisiynwyr gymeradwyo'r Strategaeth.

Enw awdur yr adroddiad: Mr Huw Jones
Swydd - Pennaeth Gwasanaeth - Polisi
Dyddiad - 19 Awst 2011

Atodiadau:
Dim.

Papurau Cefndirol:
Adroddiad i'r Bwrdd Comisiynwyr 16/07/1. Strategaeth Adnewyddiad Democrataidd ynghlwm.

STRATEGAETH ADNEWYDDIAD DEMOCRATAIDD

AWST 2011

ADNEWYDDIAD DEMOCRATAIDD

1.0 Y Cyd-destun Strategol - Gosod y Llwyfan

Mae Adnewyddiad Democrataidd yn amcan wella allweddol yn y modd y caiff y Cyngor ei Lywodraethu ac o ran ffocws ar ddatblygu sefydliad sydd yn canolbwyntio ar y Dinesydd. Mae sicrhau canlyniadau sydd i fudd i'n Dinasyddion a'n cymunedau yn flaenoriaethau allweddol yng Nghynllun Busnes y Cyngor.

Mae'r Strategaeth hon yn mynd law yn llaw gyda Chynllun Busnes y Cyngor, y Strategaeth Ymgysylltiad Cymunedol, y Strategaeth Gyfathrebu a'r Cynllun Cydraddoldebau Strategol esblygol a dylid ei hystyried yng nghyd-destun ehangach fframwaith cynllunio strategol y Cyngor. Mar hefyd yn rhan o daith wella'r Cyngor ac yn rhan benodol hefyd o amcan gwella'r Cyngor am 2011/12.

1.1 Ffocws

Mae Adnewyddiad Democrataidd yn hyrwyddo'r agweddau allweddol isod:

a) **Cynllunio Strategol ac Ymgysylltiad Cymunedol**

- Ymgysylltu gyda dinasyddion a chymunedau i siapio gwaith datblygu polisïau a'r modd y darperir gwasanaethau.

b) **Llywodraethu, Atebolrwydd a Threfniadau Democrataidd**

- Cryfhau a datblygu atebolrwydd lleol ar gyfer perfformiad a chanlyniadau gwasanethau.
- Trefniadau democrataidd lleol ac arweinyddiaeth gymunedol.
- Cynnyddu'r ymdeimlad o ddylanwad a grymuso dinesig.

c) **Scriwtini**

- Cyfleon i gryfhau'r swyddogaeth Sgriwtini trwy ymgysylltiad cymunedol ehangach.

ch) **Cyfathrebu**

- Cysylltiadau Cyfathrebu rhwng y Cyngor, dinasyddion a chymunedau, e.e. gwefan newydd y Cyngor.

2.0 Etholiadau Lleol ac Adnewyddiad Democrataidd

Bydd y Strategaeth hon yn canolbwyntio yn y lle cyntaf ar baratoi ar gyfer etholiadau nesaf y Cyngor Sir a gynhelir ar 3 Mai 2012 (rhan1) caiff y strategaeth ei ddatblybu'n barhaus dros y tymor canol. Bydd hefyd yn rhoi sylw i agweddau perthnasol eraill fel y cyfeirir atynt uchod a meysydd gwaith penodol.

Gyrwyr Allweddol

- Deddfwriaeth: Mae Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011 yn cynnwys amryfal ddyletswyddau gan gynnwys pwerau/dyletswyddau sy'n hyrwyddo democratiaeth leol, gwella cyfranogiad mewn llywodraeth leol a threfniadau ar gyfer cydnabyddiaeth.
- **Proffil Oed:** Oed cyfartalog Cynghorwyr trwy'r wlad yw 58 gyda dim ond 3.5% dan 30, er bod traean y Sir yn yr oedran hwn.
- **Rhyw:** Er mai merched y rhan fwyaf o'r boblogaeth, sef 52%, does ond dwy Gynghorydd benywaidd yn Ynys Môn.
- **Demograffiaeth:** o'r 40 o ranbarthau etholiadol yn y Sir a gynrychiolir gan un Cynghorydd Sir, mae'r nifer o etholwyr yn amrywio rhwng 681 ac 1809 fesul rhanbarth. Gofynnwyd i'r Comisiwn Ffiniau adolygu'r ffiniau etholiadol ar gyfer y Sir.

Materion a all gael effaith ar lefel y diddordeb mewn etholiadau lleol

- Diffyg ymwybyddiaeth a dealltwriaeth o rôl Cynghorwyr yn dilyn newidiadau deddfwriaethol.
- Bydd angen adolygu materion cydbwysedd bywyd/gwaith, e.e. amseriad cyfarfodydd pwyllgor i gwrdd â'r rôl fel Cynghorydd.

2.1 Nodau ac amcanion cynyddu cyfranogiad mewn etholiadau lleol

NOD: Sicrhau bod y gynrychiolaeth ddemocrataidd o fewn Cyngor Sir Ynys Môn yn adlewyrchu cyfansoddiad cymunedau lleol.

Amcanion:

- Bod Aelodau'r Cyngor Sir yn gynrychioliadol o ddinasyddion a chymunedau Ynys Môn.
- Targedu mwy o ymgeiswyr posib o grwpiau sydd wedi eu tan gynrychioli ar hyn o bryd yn y Cyngor, sef merched a phobl ifanc.
- Dweud wrth ein cymunedau beth mae Cynghorwyr yn ei wneud trwy amryfal sianelau gwybodaeth.
- Sicrhau bod mwy o bobl yn pleidleisio.

3.0 Gweithredu'r Strategaeth

Mae'r Cynllun Gweithredu sy'n cefnogi'r Strategaeth hon yn nodi'r gweithgareddau allweddol y bydd rhaid eu cyflawni yn y cyfnod hyd at etholiadau'r Cyngor a thu draw i hynny.

Mae'r meysydd a amlygir isod yn cefnogi'r strategaeth adnewyddiad democrataidd:

- ***Cydraddoldebau:***
    - Ymgysylltu gyda grwpiau gan dargedu clystyrau penodol sydd wedi eu tangynrychioli ar hyn o bryd yn y Cyngor Sir.
    - Mwy o fynediad i wybodaeth a gwasanaethau'r Cyngor gan gynnwys sut i fod yn Gynghorydd.
    - Codi ymwybyddiaeth o gofrestru etholiadol mewn grwpiau a chlystyrau sydd yn cael eu tangynrychioli.
- ***Scriwtini ac Atebolrwydd:***
    - Parhau i ddatblygu'r rhaglenni gwaith i gryfhau atebolrwydd lleol ar gyfer darparu gwasanethau.

- ***Rhaglen Datblygu Aelodau a Chymorth Cymheiriaid:***
  - Bydd yr agwedd hon wedi ei sefydlu’n gadarn yn y rhaglen i ddatblygu Aelodau.
  - Dysgu o sefydliadau tebyg eraill.
- ***Ymgysylltu a Chyfathrebu gyda Chydranddeiliaid:***
  - Gweithredu Strategaeth Ymgysylltiad Cymunedol a Strategaeth Ymgynghori.

4.0 Risgiau a Strategaethau Lliniaru

- Bydd cynnydd o ran darparu Strategaeth yn cael ei reoli trwy Swyddfa Rheoli Rhaglen y Cyngor ac adroddir ar gynnydd i Fwrdd y Comisiynwyr a’r Bwrdd Gwella. Mae templed manylach yn cael ei boblogi i gynorthwyo trefniadau monitro perfformiad.

5.0 Cynllun Gweithredu Strategol

Blaenoriaethau a Gweithgareddau Cefnogol	Gweithredu	Canlyniad	Amserlen	Cyfrifoldeb
Cymryd rhan mewn etholiadau lleol	Ymgyrch gyhoeddusrwydd a chodi ymwybyddiaeth gan ddefnyddio sianelau cyfathrebu gwahanol i gyrraedd pob sector gan gynnwys gwefan y Cyngor a chyfryngau cymdeithasol. Defnyddio’r Wythnos Democratiaeth Leol fel un llwyfan.	Cynnydd yn nifer yr ymgeiswyr	Awst 2011 - Mawrth 2012 Wythnos Democratiaeth Leol 10 - 14 Hydref 2011.	Adain Etholiadau mewn cydweithrediad gyda Swyddfa’r Prif Weithredwr
	Gweithdai ar gyfer cydranddeiliaid sydd â diddordeb	Targedu camau i godi ymwybyddiaeth	Hydref 2011	Adain Etholiadau

	Cymorth gan gymheiriaid	Rhannu arferion gorau	Awst 2011	Adain Etholiadau
	Adolygu trefniadau cofrestru etholiadol	Cynnydd yn nifer yr etholwyr sydd wedi cofrestru	Awst 2011 - Ebrill 2012	Gwasanaethau Cyfreithiol a Phwyllgorau
Cydraddoldebau	Datblygu cynllun cydraddoldeb strategol	Cynyddu mynediad i wasanaethau'r Cyngor a Chyfranogiad mewn ymgysylltiad democrataidd	Mehefin 2011 - Ebrill 2012	Swyddfa Prif Weithredwr
Scriwtini ac atebolrwydd	Datblygu rhaglenni gwaith pwyllgorau	Cryfhau rôl dinasyddion a chymunedau o ran datblygu polisïau a monitro perfformiad	Mehefin 2011 ymlaen	Swyddfa'r Prif Weithredwr a'r Adain Scriwtini
Datblygu Aelodau a Chymorth Cymheiriaid	I sefydlu yn y rhaglen datblygu Aelodau i gefnogi'r rolau a chyfrifoldebau	Cefnogi Cynghorwyr yn eu rolau Sefydlu adnewyddiad democrataidd fel rhan o ddiwylliant y Cyngor	Mai 2011 ymlaen	Gwasanaeth AD
Ymgysylltiad Cymunedol	Gweithredu Strategaethau ymgysylltiad cymunedol a chyfathrebu	Sefydlu diwylliant sy'n canolbwyntio ar y Dinesydd a gwella sianelau cyfathrebu	Hydref 2010 ymlaen	Swyddfa'r Prif Weithredwr

Blaenoriaethau a Gweithgaredd-au Cefnogol	Gweithredu	Canlyniad	Amserlen	Cyfrifoldeb	Cynnydd hyd at ddiwedd Mawrth 2012
Cymryd rhan mewn etholiadau lleol	Ymgyrch gyhoeddus-rwydd a chodi ymwybyddiaeth gan ddefnyddio sianelau cyfathrebu gwahanol i gyrraedd pob sector gan gynnwys gwefan y Cyngor a chyfryngau cymdeithasol. Defnyddio'r Wythnos Democratiaeth Leol fel un llwyfan. Gweithdai ar gyfer cydranddeiliaid sydd â diddordeb Cymorth gan gymheiriaid Adolygu trefniadau cofrestru etholiadol	Cynnydd yn nifer yr ymgeiswyr Targedu camau i godi ymwybydd-iaeth Rhannu arferion gorau Cynnydd yn nifer yr etholwyr sydd wedi cofrestru	Awst 2011 - Mawrth 2012 Wythnos Democrat-iaeth Leol 10 - 14 Hydref 2011. Hydref 2011 Awst 2011 Awst 2011 - Ebrill 2012	Adain Etholiadau mewn cydweithrediad gyda Swyddfa'r Prif Weithredwr Adain Etholiadau Adain Etholiadau Gwasanaethau Cyfreithiol a Phwyllgorau	Mae cyflawni Cynllun Gweithredu Blwyddyn 1 wedi canolbwyntio ar godi proffil yr etholiadau lleol yn 2012 trwy gyfrwng: • Sioe Môn • cyhoeddusrwydd a drefnwyd trwy gyfryngau cymdeithasol a'r Wythnos Democratiaeth Lleol (Hydref 2011) • Sesiynau galw i mewn a gynhaliwyd mewn gwahanol ardaloedd (Hydref 2011) O ganlyniad i'r cadarnhad bod etholiadau Mai 2012 wedi'u gohirio, ynghyd â newidiadau i'r ffiniau, bydd angen ail-broffilio gwaith yn 2012/13. Gan ein bod wedi cael gwybod am ddyddiad yr etholiad yn 2013, mae amserlen o weithrediadau i mewn i'r flwyddyn nesaf yn cael ei datblygu. Bydd hyn yn cynnwys cyhoeddusrwydd am y ffiniau newydd ac ymwybyddiaeth i ymgeiswyr posibl. Mae'r Comisiwn Etholiadol wedi cytuno i gefnogi ein gwerthgareddau i mewn i 2013. Mae defnydd cyhoeddusrwydd wedi cael ei adolygu a'i gynnwys yn y rhybudd trethi sy'n mynd i bob eiddo ar yr ynys.

Blaenoriaethau a Gweithgaredd-au Cefnogol	Gweithredu	Canlyniad	Amserlen	Cyfrifoldeb	Cynnydd hyd at ddiwedd Mawrth 2012
					Bydd yr ymgyrch hysbysebu cenedlaethol ar gyfer yr etholiadau eraill yn 2012 hefyd yn fodd o hyrwyddo a chodi ymwybyddiaeth yma. Bydd y gwaith presennol o ran paratoi ar gyfer etholiad Comisiynydd yr Heddlu ar 15 Tachwedd hefyd yn rhoi cyfle i ddatblygu a hyrwyddo'r gwaith yma. Wedi cael cefnogaeth llawn gan y Tim sy'n gyfrifol am wefan y Cyngor a gwaith yn cael ei wneud eisoes ar ddefnyddio cyfryngau cymdeithasol i hyrwyddo yn y dyfodol. Paratoadau mewn llaw ar gyfer canfas blynyddol cynnar – 2 Gorff i 16 Hydref – er mwyn cwblhau'r Gofrestr Etholwyr cyn etholiad Comisiynydd yr Heddlu.
Cydraddoldeb	Datblygu cynllun cydraddoldeb strategol	Cynyddu mynediad i wasanaethau'r Cyngor a Chyfranogiad mewn ymgysylltiad democrataidd	Mehefin 2011 - Ebrill 2012	Swyddfa Prif Weithredwr	Cynllun Cydraddoldeb Strategol wedi'i gwblhau a'i gymeradwyo gan y Cyngor Sir ym Mawrth 2012. Rhaglen waith wedi'i datblygu ar gyfer 2012/13 i gefnogi'r Strategaeth.
Scriwtini ac atebolrwydd	Datblygu rhaglenni gwaith pwyllgorau	Cryfhau rôl dinasyddion a chymunedau o ran datblygu polisïau a monitro perfformiad	Mehefin 2011 ymlaen	Swyddfa'r Prif Weithredwr a'r Adain Scriwtini	Rhaglenni gwaith y pwyllgorau gweithredol a sgriwtini wedi'u datblygu'n rhannol a'u cyhoeddi ar wefan y Cyngor. Y cam nesaf fydd eu datblygu ymhellach i gymryd i ystyriaeth rôl sgriwtini o ran gyrru gwelliant corfforaethol trwy gysylltu'r pwyllgor gweithredol a'i raglenni gwaith gyda'r Cynllun Busnes

Blaenoriaethau a Gweithgaredd-au Cefnogol	**Gweithredu**	**Canlyniad**	**Amserlen**	**Cyfrifoldeb**	**Cynnydd hyd at ddiwedd Mawrth 2012**
					Corfforaethol trwy'r Fframwaith Rheoli Perfformiad sy'n cael ei gyflwyno. Bydd y Mesur Llywodraeth Leol 2011 yn rhoi dyletswyddau newydd i'r Cyngor yn y dyfodol, yn benodol i sgriwtini yn Adran 62(4), lle mae'n ofynnol bod sgriwtini'n cymryd i ystyriaeth farn y cyhoedd ac yn annog cyfranogiad uniongyrchol yn y maes sgriwtini.
Datblygu Aelodau a Chymorth Cymheiriaid	I sefydlu yn y rhaglen datblygu Aelodau i gefnogi'r rolau a chyfrifoldebau	Cefnogi Cynghorwyr yn eu rolau Sefydlu adnewyddiad democrataidd fel rhan o ddiwylliant y Cyngor	Mai 2011 ymlaen	Gwasanaeth AD	Gweithdai i aelodau ehtoledig ar y maes llywodraethu wedi'u cynnal.
Ymgysylltiad Cymunedol	Gweithredu Strategaethau ymgysylltiad cymunedol a chyfathrebu	Sefydlu diwylliant sy'n canolbwyntio ar y Dinesydd a gwella sianelau cyfathrebu	Hydref 2010 ymlaen	Swyddfa'r Prif Weithredwr	Strategaeth Ymgysylltu Cymunedol a chynllun gweithredu wedi'u cymeradwyo gan Fwrdd y Comisiynwyr – Medi 2011. Roedd blwyddyn 1 yn canolbwyntio ar: • Cyfarfodydd ymgynghorol a gynhaliwyd mewn gwahanol ardaloedd yn ystod Hydref 2011 ar raglenni gwaith allweddol – Bydd y model yma'n cael ei defnyddio hefyd yn ystod 2012/13 i gefnogi'r gwaith o baratoi Cynllun Integredig Sengl, gan cynnwys cynllunio cymunedol a gwaith partneriaethol.

Blaenoriaethau a Gweithgaredd-au Cefnogol	**Gweithredu**	**Canlyniad**	**Amserlen**	**Cyfrifoldeb**	**Cynnydd hyd at ddiwedd Mawrth 2012**
					• Gwefan newydd y Cyngor wedi'i lansio – Gorffennaf 2011. • Arolwg Preswylwyr wedi'i gynnal ym mis Chwefror 2012 ar wasanaethau'r Cyngor ac adroddiad arno wedi'i gyflwyno i'r Bwrdd Gwella ym mis Mawrth 2012. • Cytundeb Siarter drafft wedi'i ddatblygu i gryfhau'r berthynas gyda Chynghorau Tref a Chymuned ac ymgynghoriad i'w gynnal arno Ebrill/Mai 2012, gan gynnwys y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol. • Defnyddio cyfryngau cymdeithasol, hy Facebook, i hyrwyddo gwasanaethau'r Cyngor • Arweiniad i staff wedi'i baratoi a'i gynnwys ar y Mewnrhwyd er mwyn codi ymwybyddiaeth am arferion da o ran ymgynghori. • Strategaeth Gyfathrebu wedi'i diweddaru ym Mawrth 2012 ac fe fydd angen ei chyflwyno i'r Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol yn ystod chwarter 1af 2012/13. Bydd angen datblygu Rhaglen ar gyfer Blwyddyn 2 yn ystod chwarter 1af 2012/13 a'i gyflwyno i'r Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol.